

СУСОН

БЮЛЕТЕНЬ

СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ
СТУД. ОРГАНІЗАЦІЙ
НІМЕЧЧИНИ

РІК II 43 МЮНХЕН 1951

З М І С Т

1. Надзвичайний З'їзд СУСОН-у.....	стор. 3
2. Студійна Конференція СУСОН-у.....	" 5
3. Витяг з Протоколу ч. 5.....	" 7
4. Витяг з Протоколу ч. 6.....	" 9
4а. Витяг з протоколу ч. 7 і ч.8	" 10а
5. Генеральний З'їзд ІЦЕСО.....	" 11
6. Звіт Допомогової Референтури СУСОН-у.....	" 12
7. Звернення Референтури Сусп. Опіки СУСОН-у...	" 15
8. "До Наших Матерів".....	" 16
9. "Слово "Іскри" до Старших Пластунок".....	" 18
10. Витяг із судового реєстру.....	" 19
11. Ділова кореспонденція.....	" 22

ПОВІДОМЛЕННЯ

В зв'язку із зміною нашої дотеперішньої адреси, просимо ласкаво усю кореспонденцію для СУСОН-у слати тільки на нову внизу подану адресу.

Секретарят СУСОН-у

Bund der ukrainischen Studentenvereine Deutschlands
(I3 b) M ü n c h e n 37
Postschliessfach 34
G E R M A N Y

Postscheckkonto: Bund d. Ukr. Studentenvereine Deutschlands
e. V. Bonn, Geschäftsstelle (I3b) München,
Postscheckamt München, Konto Nr. 571

НАДЗВИЧАЙНИЙ З'ЇЗД

СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НІМЕЧЧИНИ.

/Виписки з протоколу З'їзду/

Дня 27. травня 1951 року, в Мюнхені відбувся Надзвичайний Загальний З'їзд Союзу Українських Студентських Організацій Німеччини. Метою цього З'їзду був вибір делегатів на XVI-ий З'їзд ЦЕСУС-у як також вибір членів до Управи СУСОН-у на місце вибутих з причин еміграції. Рівночасно повідомлено, що після закінчення З'їзду відбудеться "Студійна Конференція СУСОН-у", на яку запрошено ширше громадянство. Ця "Студійна Конференція" матиме характер фахової конференції, т. зн., що поодинокі студенти презентуватимуть доклади з тих ділянок науки, якими вони займалися під час своїх студій, як медицини та психології.

Перед приступленням до властивої програми нарад З'їзду зазначено одностипульну мовчанку для вшанування сл. п. С. Петлюри та Є. Коновальця. З'їзд відкрив голова СУСОН-у д-р Г. Васильович. Після прийняття порядку нарад З'їзду вибрано Президію З'їзду в складі трьох осіб, а саме: п. Б. Галушка - голова, п. З. Шупер - заступник та п. Є. Гановський - секретар.

Після прочитання обіжника ЦЕСУС-у, де з'ясовувались справи у зв'язку з вибором делегатів на З'їзд, організаційний референт СУСОН-у п. М. Галів відчитав статистичні дані щодо стану українського студентства в Німеччині під цю пору та висловив студентські осередки заступлені на З'їзді.

"На день 27. травня 1951 в Німеччині налічується 9 Студентських Громад, а саме: Мюнхен - 96 членів, Ерланген - 20, Аугсбург - 15, Геттінген - 12, Ганновер - 14, Гайдельберг - 9, Франкфурт - 6, Бонн - 7 та Карлсруге - 5 членів. Всі вищезгадані Студентські Громади або прислали делегатів на З'їзд, або передали уповноваження. Крім названих студентських осередків є ще й такі осередки, де з причини малого числа студентів не створено Студентських Громад, або якщо й такі були то останнім часом ліквідувалися. До них належать: Клявсталь - 2 членів, Марбург - 3, Кіль - 2, Фрайбург - 2. Хворих студентів, що перебувають в лікарнях та санаторіях є 31, поодинокі мешкаючих 12. Загальне число студентів в Німеччині виносить 236 осіб."

Далі відбувся вибір делегатів згідно з виборчим правильником ЦЕСУС-у. Зачитано VIII-у статтю статуту ЦЕСУС-у, параграфи 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 та стверджено, що СУСОН є управлений вибраними п'ятьма делегатами. На загальне бажання висловити, чому Управа ЦЕСУС-у рішила відбутися черговий З'їзд ЦЕСУС-у саме в Парижі, а не в Німеччині, де все ж таки є ще найбільше число активних студентів, п. Мегуц заявив:

"Виносячи таке рішення, Управа ЦЕСУС-у керувалась ось такими моментами:

а/ З'їзд ЦЕСУС-у буде мати міжнародне значення, бо Париж є великим студентським центром, де перебуває велике число чужинецьких студентів.

б/ Внутрішні обставини нашого студентського життя також промовляють за тим, щоб З'їзд ЦЕСУС-у відбувся в Парижі. Рішалося не стільки підхожих людей, щоб можна було ними обсадити усі пости в новій Управі ЦЕСУС-у.

в/ Париж являється центром щодо положення і туди легше дістати в'їздові візи для делегатів з різних країн."

Дальші пояснення щодо З'їзду ЦЕСУС-у в Парижі дав п. Б. Гук. Управа ЦЕСУС-у рішилася відбутися свій черговий З'їзд поза Німеччиною, щоб цим активізувати такі студентські осередки, як Лондон,

Париж і Бельгію та одночасно підшукати відповідних людей, які в майбутньому увійшли б до Управи й попровдали далі праця нашої Студентської Централі. Однак з вичислених осередків найкраще підходить Париж, де є вже намічених трьох членів, решту підшукається в інших осередках. Бажаним було б, щоб СУСОН вислав туди студентів на студії, бо й туди мав би перенестись КоДУС і там були повновартісні студійні стипендії.

Після цих вияснень та короткої дискусії над заторкненими справами приступлено до вибору делегатів на 3'їзд ЦЕОУС-у. Перевірявши мандати, стверджено, що в голосуванні візьме участь 19 делегатів. В склад делегації СУСОН-у увійшло 5 осіб, а саме: Г. Василькович, П. Дорожинський, В. Зарічний, М. Кравчук та З. Шупер.

В справах біжучих забрав голос організаційний референт СУСОН-у п. М. Галів. Він пояснив, що СУСОН переходить на індивідуальне членство. Організаційна референтура опрацювала членські анкети і розіслала до всіх існуючих Студентських Громад у Німеччині. Тільки мале число Громад серйозно поставились до цієї справи, деякі зовсім її зігнорували. Вислани упімення не мали також багато успіхів. Це у великій мірі утруднює працю організаційної референтури. Побажаним було б, щоб присутні делегати від поодиноких Громад на місця вплинули на свої Управи та членство, як теж, щоб вибрані делегати приїздили на 3'їзди, коли їм висилається, з великим трудом роздобуті дарові квитки на переїзд залізницею.

Голова Управи СУСОН-у д-р Г. Василькович зreferував про стан Управи. Найслабше проявляв працю Секретаріат, найкраще виявлялась Допомогова Референтура. Придбано багато допомог для хворих студентів, деяким забезпечено стали допомоги. Завданням 3'їзду є вибрати секретаря на місце п. Ю. Слюсарчука, референта преси та міжнародних зв'язків. Заторкнено також справу виготовлення печатки для СУСОН-у.

П. Галушка ставить внесок з п'ять точок, як ствердження стану праці Українського Студентства в Німеччині:

1. 3'їзд стверджує та критикує працю Українських Студентських Громад, як також і самого СУСОН-у.

2. Закликає громадсько-вартісних одиниць, що залишаються в Німеччині, працювати для репрезентації Українського Студентства в Німеччині.

3. Спрецизувати завдання СУСОН-у тепер і на майбутнє.

4. Накреслити план студійної політики в Німеччині.

5. Створити комісію для опрацювання справ зв'язаних з безпосереднім членством на підставі ухвал II-ого Загального 3'їзду СУСОН-у. Цей внесок викликав широку дискусію.

Допомоговий референт СУСОН-у п. Гайдук повідомив, що з причини перенесення КоДУС-у до Франції започатковано акцію "патронатів". Цим зворушено пластові осередки Америки. Особливо заолучують на подяку пластунки, зокрема п. Л. Храплива. Допомогу грошми та одягом видано для 31 хворого студента. З Америки одержано 116 доларів, з чого 50 д. видано на святочні пакунки хворим, а 66 д. розподілено в грошах. Також Канада відгукнулася на цю акцію. Представники громад повинні виставляти для потребуючих студентів опінії. Ця акція проводиться в порозумінні з КоДУС-ом. 3'їзд висловив признання п. Гайдукові за пророблену ним працю, одбрав та поставив за примір для інших референтур.

О. Рямій, референт міжнародних зв'язків СУСОН-у, відчитав план праці, який був розісланий до поодиноких Громад, але який, на жаль, не причинився до скріплення співпраці. Також вислано до Громад біжників в справі Міжнародних Студентських Тижнів. Студентські Громади на майбутнє повинні серйозно поставитись до справ міжнародних зв'язків. Бо це є дуже важливою справою під керівництвом

ке студентство повинно використати кожну нагоду та численно взяти участь у згаданих Міжнародних Студентських Тижнях.

Щоб доповнити склад Управи СУСОН-у З'їзд вибрав на секретаря СУСОН-у п. Євгена Гановського та п. Миколу Богатюка на пресового референта. Управі доручено, у випадку виїзду членів Управи на їх місці кооптувати нових членів. Обговоривши ще деякі евентуалії, після вичерпання програми нарад, Надзвичайний З'їзд СУСОН-у закрито.

СТУДІЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ

СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НІМЕЧЧИНИ.

/Виписки з протоколу Конференції/

Дня 27. 5. 1951 в приміщенні Української Студентської Громади в Мюнхені відбулась Студійна Конференція Союзу Українських Студентських Організацій Німеччини.

Управа СУСОН-у на своєму засіданні в дні 15. травня 1951 внісла рішення, щоб безпосередньо після закінчення Надзвичайного Загального З'їзду СУСОН-у влаштувати Студійну Конференцію. Про це рішення повідомлено негайно усі Студентські Громади Німеччини із закликом взяти в згаданій конференції численну активну участь. Для українського старшого громадянства розіслано окремі запрошення. Біля 50 осіб, запрошених гостей, делегатів та членів місцевої Студентської Громади взяло участь в Конференції. Конференція проводила Президія З'їзду СУСОН-у в складі: Б. Галушка, З. Шупер та Є. Гановський.

Голова Президії п. Б. Галушка від імені Управи та З'їзду СУСОН-у привітав усіх присутніх, з'ясував в коротких словах ціль та завдання Студійної Конференції та відчитав програму Конференції, в склад якої ввійшло три доповіді, а саме: "Українська гарячка" - Орест Рижий, "Нові шляхи німецької психології" - д-р Гінґс-Рій Васкович та "В калейдоскопі сучасної української студентської дійсності" - Зенон Винницький.

На початку реферату п. н. "Українська гарячка" п. О. Рижий заявив, що цю недугу досліджували німецькі військові лікарі під час I-ої та II-ої світових воєн. Молоді українські медики повинні основно зайнятися студюванням цієї недуги. Симптоми цієї хвороби по своїх зовнішніх ознаках подібні до симптомів плямистого тифу. Дуже часто хворих на цю хворобу клали разом з хворими на плямистий тиф, що й спричиняло зараження а далі смерть багатьох людей. Прелегент висунув сугестію, що, на його думку, велику смертність в рядах українських воєнків першої світової війни під час поширеного плямистого тифу треба приписати незнанні цієї хвороби. Це все треба майбутнім українським лікарям мати на увазі.

П. Б. Гук, колишній лікар УПА, додав від себе, що в практиці не рідко приходилось йому зустрічатись з недугою, яка визначалась симптомами, про які згадав прелегент. Серед воєнків УПА її звали "сибірським тифом". Не знаючи точно цієї хвороби, думаючи, що це тільки початкова стадія плямистого тифу, приходилось класти хворих до тих самих приміщень, де перебували хворі на плямистий тиф. Сьогодні він переконаний в тому, що це була власне "українська гарячка" та, що хворі на неї доперва в спільному приміщенні набиравались плямистого тифу.

"Українська гарячка" - відповідав далі прелегент на ряд запитань - є хворобою завваженою тільки на українських землях. Нідє в фаховій літературі він не найшов згадки про поширення її на ін-

ших теренах. Однак ця недуга не приводить до смертних випадків. При студіях цієї недуги він користувався працями німецьких військових лікарів: Ведена, Мітве, Катте та Вестфала, які в обидвох світових війнах перебували на Україні. Сама недуга ще дуже не достаточо просліджена, що й зобов'язує українських медиків зайнятися її студіями та поставити її на відповідній висоті.

Ні реферат "Українська гарячка", ні наступний реферат "Нові шляхи німецької психології" д-ра Г. Васковича не могли викликати дискусії на відповідному науковому рівні, бо передумовою оидвох є глибокі студії та знання цих ділянок науки. Між присутніми гостями можна було бачити ректора УВУ проф. Івана Мірчука, проф. Юрія Студинського, доц. Олександра Юрченка та інших.

Найширшу дискусію викликав реферат п. Зенона Винницького п.н. "В калейдоскопі української студентської дійсності", де були заторкнені всі важливі проблеми, пов'язані зі студентським життям на еміграції. В дискусії стверджено, що ця невесела картина, яку змалював делегат відноситься не тільки до студентського життя, але також до всієї української громадськості на еміграції.

Ректор УВУ проф. І. Мірчук вказав на недоцільність переносити студентську централу ЦЕСУС до Франції. Вона повинна залишитися далі при УВУ, бо тільки завдяки УВУ вона постала. Рішення з 1949 року, щоб ЦЕСУС залишився в Німеччині, було цілком правильне тому, що тут згуртована є більшість українського студентства при українських високих школах, як УВУ, УТГІ та УВЄШ. Ще один факт промовляє під сучасну хвилину за тим, щоб ЦЕСУС надалі залишився в Німеччині, а саме, що тут державними фондами будуть удержувані українські високі, середні та народні школи. Стан покращання праці ЦЕСУС-у не залежатиме від місця його осідку, але від нас самих. Без сильної матеріальної основи не буде добре поставлена жодна праця. Відносно стипендіяної політики КоДУС-у то в нас нема багато цивільної відваги, щоб в пресі поіменно звернутися до тих стипендіантів, які вже покінчили свої студії, з проханням повернути використані ними суспільні гроші.

Недоцільним є, щоб 3'їзд ЦЕСУС-у відбувся в Парижі - каже далі проф. Ю. Студинський, бо навіть французька офіційна преса не приділить належної уваги цій справі. Цей 3'їзд задуситься у Франції та не принесе того розголосу у світовій пресі, на який розчисляє теперішня Управа ЦЕСУС-у. 3'їзд повинен відбутися в якійсь нейтральній країні при великому студентському центрі. Бажаним було б, щоб підшукати людей з закінченими студіями та доручити їм ведення студентських справ, бо практика показала, що люди, які займаються студентською працею в більшості випадків, з причин переважання працею, не кінчають своїх студій. Конечним є, щоб Студентська Центральна звернула більшу увагу на різні студентські публікації і тут виконувала деяку контролю.

Також інж. В. Лагошник є проти перенесення Студентської Центральної до Франції. Тамтешні умовини є йому добре відомі. Під матеріальним оглядом тяжко там видержати, що й у великій мірі утруднить працю ЦЕСУС-у. Тільки в Німеччині, завдяки існуванню різного роду українських та міжнародних допомогових організацій, далше існування для ЦЕСУС-у є запевнене. Тут є також люди для обсядження усіх постів в Управі ЦЕСУС-у. КоДУС не виконав свого завдання, не використав можливостей виділяти стипендії на чужинських університетах. ЗУАДК устами свого європейського директора п. Михайла Радика ображає честь українського студентства. Таким виступам треба дати рішучу відсіч.

Як приватна особа відповів д-р Леонтій, працівник ЗУАДК-у в Мюнхені, підчеркуючи, що ЗУАДК завжди радо помагав українським студентам харчами та дарованими квитками на поїзд. Директор Радик

радить студентам їхати до Америки, бо там можна одночасно працювати та студіювати. Хто ще кінчає студії нехай залишається в Німеччині. Тому, що з кожним днем Німеччина чим раз більше набирає значення в світовій політиці, він не радить переносити Студентську Централю до Франції, а оставити в Німеччині, де на майбутнє буде для неї дуже вигідно. Не можна забути того, що у Франції дуже сильний комуністичний рух.

Проф. Ю. Студинський знову погоджується із стипендійною політикою КоДУС-у. Стипендії в першу чергу повинні одержувати студенти УВУ. На його думку не бажані експерименти з ЦЕСУС-ом. Осідком ЦЕСУС-у повинна бути Німеччина. Тут залишиться також УВУ, аж до часу його повороту на Україну. В своїй праці ЦЕСУС повинен керуватися наступними моментами: а/ політика української культури, б/ політика оборони існування УВУ та в/ реформа допомог для студентів. Також дуже важливою справою є забезпечення постійного допливу студентів до УВУ.

Невідрадний стан нашого студентства - ствердив п. Микола Кравчук - є зумовлений в першу чергу поганими матеріальними умовами, переpracованістю студентського активу та занедбанням підготовки молодих кадрів. Такий стан існує по всіх країнах, де опинилися наші студенти. При розподілі стипендій студентство повинно мати також співрівісальний голос. КоДУС та Харітас розподіляють як їм подобається, а людей, які одержали допомогу ніде побачити при суспільній праці. ЦЕСУС повинен оставитись в Німеччині; перенесення його до Франції - це утопія.

За перенесенням Студентської Централі до Франції висловився п. Андрій Листок, який вважає, що часи "дедової книжки" минули вже давно. Приходить новий стиль діяння та новий спосіб. Мусить конче прийти до зудару двох стилів, просвітнянського та університетського. Ми мусимо вже раз вийти у широкий світ.

Відповіддю прелегента на всі запитання та вяснення закінчено Студійну Конференцію Союзу Українських Студентських Організацій Німеччини.

З ДІЯЛЬНОСТІ УПРАВИ СУСОН-У

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ Ч. 5.

Засідання Управи СУСОН-у, що відбулося дня 28. травня 1951 року в приміщенні Української Студентської Громади в Мюнхені.

В засіданні взяли участь наступні члени Управи: д-р Г. Васюкович - голова, Б. Галушка - заступник, С. Гаковський - секретар, М. Галів - організаційний референт та О. Рижий - референт міжнародних зв'язків.

Засідання Управи відкрив голова СУСОН-у д-р Г. Васюкович, який зазначив, що це засідання матиме на меті опрацювання плану праці для поодиноких референтів та цілої Управи на наступних п'ять місяців. Спільно зложено такий денний порядок нарад:

1. Відкриття
2. Справа зареєстрування СУСОН-у в німецькому суді
3. Видання та публікації
4. Організаційні справи, справи членства
5. Справа культурно-освітньої референтури
6. Реалізація постанов останнього Надзв. Загальн. З'їзду СУСОН-у
7. Евентуалії та закриття.

Зареєстрування СУСОН-у в суді.

Заступник голови п. Б. Галушка на початку поінформував про справи пов'язані з реєстрацією СУСОН-у в німецькому суді в Бонні. Перед місяцем зі суду письмо з проханням подати зміни в складі Управи, які заіснували після II-ого Загального З'їзду СУСОН-у. Він сам це зробив на підставі протоколу та заплатив пов'язані з цим кошти. Тому що п. Б. Галушка виїздить за океан вирішено всі справи пов'язані з реєстрацією СУСОН-у в німецькому суді передати п. О. Рижіві.

Далі голова д-р Г. Васькович пояснив, яке практичне значення матиме реєстрація в німецькому суді. По-перше СУСОН стане юридичною особою, а далі можна буде старатися про одержання стипендії для українських студентів на німецьких університетах. Управа СУСОН-у мусить вистаратись на пошті "постфах"/поштову скриньку/, видрукувати нові фірмові бланки на німецькій візирці з поданням адреси Управи СУСОН-у, постфах та т. п. Також опрацьовано нову форму фірмового паперу. З огляду на те, щоб справи реєстрації СУСОН-у не відтягати на довгий час, вирішено не змінити місця осідку Управи, а на бланках зазначувати тільки постфах Мюнхен.

Видання та публікації.

Малі рішено видати "Інформаційний Бюлетень" в трьох мовах з різними ілюстраціями та картою України. Редакцією "Інформаційного Листка" мав зайнятися п. О. Рижів. За фінансовою допомогою поставлено звернутись до Пресованого Кир Івана Бучка. Для опрацювання особливих ділянок рішено притягнути наших професорів, як і студентів, які вже покінчили університетські студії.

План змісту "Інформаційного Листка":

1. Загальне впровадження чужинця у відомості про Україну, тобто коротко територія, населення тощо. /Проф. В. Кубійович/.

2. Образ українського студентства сьогодні: органічна структура, статистичні дані з осередками, числом студентів, факультетами, країнами, ветеранами воєн, успіхи в праці, положення на еміграції, матеріальний стан /д-р З. Кузели - КоДУС, З. Винницький - М. Галів - статистика/.

3. Українські високі школи сьогодні на еміграції та на батьківщині. Університети: УВУ, УТГІ, УВЕН, Українська Богословська Академія. Наукові товариства: УВАН, НТШ. /УВУ - д-р Горбач, УТГІ - проф. Іваницький, УВЕН - проф. Мартос, Богословська Академія - проф. Ващенко, НТШ - д-р Горбач, УВАН - проф. Курінний, Католицька Семінарія - с. д-р Лаба, о. Липський/.

4. Історія українського студентства і участь його в історичних подіях. /Д-р Янів, проф. Орелецький/.

5. Українські високі школи в минулому. Шкільництво за часів Княжої Київської Держави, Могилянська Академія, Львівське Ставропігієйське Брацтво, Львівське "Рутенікум", Харківський Університет, Українські високі школи за часів Української Держави 1917 - 20, Київ, Харків, Полтава, Кам'янець Подільський, Тайний Університет у Львові. /Проф. Мірчук/.

6. З'язок української науки з Заходом. Українські вчені на російських університетах, австрійських, німецьких, болгарських та інших. /Проф. Мірчук/.

7. Подання джерел про Україну чужими мовами /УВУ - Дорошенко Каталог, НТШ - описок, Український Квартальник - США, Канада, УВАН - проф. Рудницький/.

8. Адресар. /Організаційний референт/.

9. Студентські корпорації /Зарево, Запоріжжя, Чорноморці/.

10. Сучасні високі школи в Україні: Київ, Харків, Дніпропетровськ, Запоріжжя, Одеса, Кам'янець Подільський, Львів, Ужгород Чернівці.

11. Карта України із зазначенням університетських центрів з

минулому та під сучасну пору. На переді зника університету.

Фота: Київ, Львів, Чернівці, Ужгород - університети, УТ. Подєбради, Моголянська Академія, Тайпінг Університет, З'їзд ЦЕСУС-у у Відні, передаєня докторату "гоноріс кауза" УВУ проф. Кір Корнелєві в Канаді, митрополит А. Шептицький, Михайло Грушевський і т. п.

Справа членства.

З огляду на те, що під час Надзвичайного Загального З'їзду СУСОН-у, що відбувся дня 27. травня 1951 року виявилось, що багато членів тих Студентських Громад, які з тих чи інших причин ліквідувались, лишаються поза організованим студентським життям, рішено ще раз звернутись до них з упіпненням про виповнення анкет СУСОН-у. В тій цілі постановлено видати відозву, чи радше відкритий лист і помістити в студентській пресі та в усіх українських часописах. Там повинно бути:

а/ представлення нової ситуації в СУСОН-і, ліквідація Громад і перехід на безпосереднє членство.

б/ тому, що СУСОН буде зареєстрованою організацією в німецькому суді, всякі справи повязані зі студіями, доцогомами чи отриманнями будуть помагаджуватись через цю Централь.

в/ можливість поймавлення праці СУСОН-у буде можлива лише тоді, коли кожний студент буде мати якнайтісніший контакт з Централю.

г/ неорганізовані студенти не будуть уважатись членами СУСОН-у.

г/ можливість безпосереднього членства СУСОН-у, де не існують Громади, або існують але є неділльними.

Зредагуванням та поміщенням в пресі має зайнятись організаційний референт п. М. Галів.

Справа культурно-освітньої референтури.

М. Галів пропонує улаштувати під час ферій студентську прогульку та відбуту разом гутірку. В тій цілі треба буде увітати з порозуміння з ІМКА-ом, Заревом, Обновою та ТУСМ-ом. Цю думку треба ва удобрити та поручити зреалізувати.

Реалізація постанов останнього Надзвичайного Загального З'їзду СУСОН-у.

Рішено слідує:

1. Зробити витяг з протоколу й помістити в Бюлетені.
2. Дати звідомлення в пресі про перебіг З'їзду СУСОН-у.
3. Дати до преси рецензію до преси з приводу "Студійної Конференції".

Евентуалії.

П. З. Галів завважив, що він читав комунікат Рокофос-у, де згадувалось про студентство усіх національностей за виїмком українців. А, як відомо, в останній нараді брала також участь і українська делегация. Тому треба доручити п. М. Ласунці та Ю. Слюсарчуку, які на нараді виступали як делегати від українців, щоб вони написали докладний звіт та вимагали в тій справі спростовання від Рокофос-у.

На тім засіданні Управи СУСОН-у закрито.

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ Ч. 6.

Засідання Управи СУСОН-у, що відбулося дня 12. червня 1951 року.

В засіданні взяли участь слідуєчі члени Управи: д-р Г. Василькович - голова, Є. Гановський - секретар, М. Галів - організаційний референт та М. Богатюк - пресовий референт.

Засідання відкрив голова СУСОН-у д-р Г. Васьковит. Засувавши деякі актуальні справи, відносно яких повинні бути винесені відомі рішення, він попросив поодиноких присутніх референтів подати свої пропозиції відносно програми нарад. Після короткої дискусії встановлено наступну програму засідання:

1. Відкриття
2. Відчитання та прийняття протоколу ч. 6
3. Справа З'їзду ІЦЕСО
4. Справа допомоги студентам від ЗУАДК-у
5. Експлуатація
6. Закриття.

Секретар СУСОН-у п. 6. Гановський відчитав протокол ч. 5 із засідання Управи з дня 28. травня 1951, який прийнято без жодних змін. Д-р Г. Васьковит при тому зазначив, що рішення винесені на попередньому засіданні стосовно референтів повинні в найкоротшому часі повинні перевести в життя.

Д-р Г. Васьковит далі реферував справу "Генерального З'їзду ІЦЕСО /Міжнародна Рада Екзильних Студентів/ та засував становити СУСОН-у до цієї організації. Він прочитав запрошення від ІЦЕСО до СУСОН-у на Генеральний З'їзд, де сказано, що СУСОН є прийнятий до ІЦЕСО як надзвичайний член з правом дорадчого голосу.

Після відчитання листа та розгляду денного порядку Генерального З'їзду ІЦЕСО, розвинулась широка дискусія, де вирішено, що СУСОН візьме участь в планованому З'їзді з тим однак, що делегати СУСОН-у домагатимуться наступного:

а/ Генеральний З'їзд ІЦЕСО повинен прийняти СУСОН в члени з правом рішального голосу й уважати його як центральну репрезентацію українського студентства в Західній Німеччині.

б/ Відповідної зміни статуту ІЦЕСО, саме, щоб обмежити компетенції ІЦЕСО репрезентувати чи заступати інтереси поодиноких національних студентських центрів на міжнародному студентському відтинку, бо це утрудняє та колідую політиці ІЦЕСО-у на міжнародному відтинку.

в/ ІЦЕСО повинно стати Міжнародною Радою Екзильних Студентів яка б координувала співпрацю поодиноких національних студентських груп, а в ніякому разі не повинна статись даховою організацією.

г/ В дальшому обмежити діяльність ІЦЕСО на міжнародному відтинку тільки до терену Західної Німеччини.

Як делегатів від СУСОН-у на Генеральний З'їзд ІЦЕСО призначено наступних: М. Богатюка, Г. Васьковича, М. Лабуньку та О. Рєва. З огляду на те, що З'їзд був запланований на кілька днів, вирішено призначити ще чотирьох заступників, а саме: З. Винницького, М. Галіва, Б. Гановського та Т. Шатсина.

В допомогівих справах розглянуто письмо від ЗУАДК-у в справі допомоги в харчах для українських студентів в Німеччині. Вирішено повідомити усі студентські Громади які до того часу до цього не одержували, відповідно до цього діяти. Уважено також текст фірмового паперу Управи СУСОН-у. Д-р Г. Васьковит подав до відомо, що вже вистаранось на пошті поштову скриньку для СУСОН-у та вкрито власне чекове conto. На цьому Засідання Управи СУСОН-у закрито.

Засідання Управи СУСОН-у, що відбулося дня 1 жовтня 1951 року.

В засіданні взяли участь слідуючі члени Управи: д-р Г. Заськович - голова, П. Гановський - секретар, М. Галів - орг. реф. В. Пляжкович - фінанс. реф., В. Гайдук - суспільна опіка, М. Богатюк - реф. преси, Крім цього були запрошені на засідання такі студенти: В. Лагошник, Міля Смалько, Віра Тузяк, Качмар Преслав.

Відкриваючи засідання Г. Заськович зясував сучасний стан Управи, вказуючи, що майже від самого початку цієї каденції постійно вибувають поодинокі референти і на їх місце кожного разу потрібно кооптувати нових людей, щоб не було застою в праці. Це погано відбивається на цілій праці, тим більше, що в короткому часі від'їздять з Німеччини знова три члени Управи, а саме; Е. Гановський, В. Гайдук і М. Богатюк. На місце вибулих буде тяжко підшукати заступників. Далі голова відкрив порядок нарад, який прийнято одноголосно.

В порядок нарад входили такі справи: 1/ Відкриття, 2/ Відчитання і прийняття протоколу ч. 6, 3/ Звіти членів Управи, 4/ Дискусія над звітами, 5/ План праці на слідуючих три місяці, 6/ Евентуалі і закриття.

У звітах поодинокі референти зхараактеризували дотеперішню працю. Голова звернув особливу увагу на виступи з рамени СУСОН-у на міжнародному відтинку. Наші студенти брали участь у з'їзді Міжнародної Ради Екзильних Студентів, були учасниками табору "Льорерай", а також брали участь, як запрошені гості на виставці "Радіо Вільна Європа" в Берліні. Беручи участь в цих міжнародних імпрезах, українське студентство Німеччини внесло поважний вклад праці для популяризації української проблеми в світі. Далі в коротких словах голова зхараактеризував працю поодиноких референтур, підкреслюючи значні осяги допомогової референтури, яка розвинула широку діяльність, завдяки жертвенності друга Гайдука.

Орг. Реф. М. Галів в останньому часі займався, між іншим, підшукуванням кандидатів і їх висилкою на студії до Бельгії. До Бельгії вкортці мають виїхати чотири студенти: М. Лабунька, Е. Гановський, М. Сулима і Гончарів.

Прес. реф. М. Богатюк працював лише три місяці в Управі СУСОН-у. В тому часі він, попри свої докторські іспити, займався полагодженням "постілісфакху", постчскконта", брав активну участь в з'їзді ІЦЕСО, зредажував і переписав на матрицях Бюлетень СУСОН-у ч. 3, який в коротці появиться.

Допомоговий реф. провадив велику переписку з Америкою в справі допомоги хворим студентам, про що є окремий звіт в цьому Бюлетеню.

По опширній дискусії над звітами, приступлено до кооптації нових членів Управи СУСОН-у. На допомогового референта покликано, за згодою всіх присутніх членів Управи, д. Я. Качмара, а йому до помічі п. В. Тузяк. Також одноголосно вирішено кооптувати на секретарку СУСОН п. д-р. М. Смалько. Далі доручено голові Управі, переговорити п. І. Мірчук, чи не могла б вона обняти реф. преси.

На цьому засіданні рішено також, щоб Управа СУСОН-у зайняла становище до затії "Совет Освобождения Народов России" та з імені студентства Німеччини виготовила протест, поміщуючи його в українські преси.

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ Ч. 8

Дня 3. XI. 1951 р. скликано засідання Управи СУСОН-у на якому вирішено два головні завдання на найближчий час: 1/ Посилено збирати матеріяли до інформативного листка, що має появистися в чужих мовах. 2/ Назначено відбути Третій Звичайний Загальний З'їзд СУСОН-у в днях 29 - 30 листопада 1951 року. З'їзд має відбутися в Мюнхені.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ З'ЇЗД ІЦЕСО

В днях 14-16 липня 1951 відбулась в Мюнхені річна конференція Міжнародної Ради Екзильних Студентських Організацій /ІЦЕСО/. Згідно з рішенням, винесеним на засіданні Управи СУСОН-у з дня 12. червня 1951 року, СУСОН постановив, з деякими застереженнями вислати делегатів на цю конференцію. Аж до останньої хвилини українці не одобрили її статуту і через те залишилися на правах незвичайного члена. Українська студентська централь в Німеччині СУСОН узалежнила прийняття згаданого статуту від зміни деяких точок.

В Конгресі взяло участь 15 екзильних студентських централ, як також представники деяких західно-європейських країн. В час відкриття Конгресу на салі було присутніх поперх 70 делегатів та гостей.

Вступним словом президент ІЦЕСО п. О. Пашайтіс відкрив Конгрес. Святоточну промову до теми: "Думки майбутнього" виголосив ректор УВУ, проф. д-р І. Мірчук. Опісля слідували короткі привітання від студентів Швейцарії, Голандії, Америки, Швеції, Бельгії та Союзу Німецького Студентства, як теж від ІнКоПоРе, американських властей та берлінської групи "Боротьби проти нелюдяности".

Впродовж двох перших днів Конгресу відбулися студійні доповіді, після яких йшла жвава дискусія. Присутні делегати та гості мали змогу почути реферат мадярського студента А. Ковача: "Про проблеми та завдання екзильного студентства", швейцарського студента Г. Ляуе: "Харта Академіка", німецького студента Г. Регнер-Франке: "Про проблему німецького студентства" та представника берлінської групи "Боротьби проти нелюдяности": "Відродження Європи в душі резистансу".

Останній реферат представника берлінської організації, відомої із активної співпраці з московським НТС /Національно-Трудовий Союз/, викликав дискусію, в якій російська делегація дозволила собі на дещому агітку проти українців. Це спричинило заяву українського представника, що вказав на неакадемічні виступи та вислови російського представника.

Доперва третього дня конференції відбулись властиві збори. Вибрано Президію в складі: голова п. Г. Ляуе /швейцарець/, місто-голова С. Рижій /українець/ та Л. Васка /естонець/. Встановлено денний порядок нарад та переведено вибір комісій, які приступили до праці.

На жаль з Конгресу можна було винести враження, що більшість делегацій прибуло без жодної підготовки, жодних суттєвих цілей та бажань. Підтвердженням сказаного були й дискусії, що не рідко були позбавлені відповідного академічного рівня. Теж підготовка самого Конгресу була незадовільна, згадуємо хоча б той факт, що Контрольна комісія ІЦЕСО ні сама не з'явилась на Конгресі, ні не підготувала відповідного звіту із перевірки цілорічної діяльності Управи ІЦЕСО.

Перевіряючи цілорічну діяльність уступаючої Управи натрапили на ряд недотягнень та деколи поважних помилок у її праці. Стверджено, що праця президента та Генерального Секретарату проходила весь час без найменшої координації між обома органами. У фінансових справах існували великі неясності. В поодиноких статтях статуту виказались неточності, як і також брах протоколів, в тому числі основуючого протоколу. Однак, помимо цих усіх, подекуди дуже серйозних закидів у сторону уступаючої Управи, їй уділено умовну абсолютоторію.

Праця над зміною статуту, від чого узалежнили його затвердження делегації поляків, литовців та українців, зайняла найбільше часу. Після цілонічних нарад над статутом, коли більшість голосів

відкинено українську поправку до статті про повноважності президента ЦЕСО. І українська делегація разом з делегаціями інших народів заявила про свій вихід з ЦЕСО - створилася серйозна небезпека для існування самої Ради. Щойно після того збори погодилися на компромісову розв'язку та біля 8-ої години ранку того ж дня нарада була роз'яснена щодо статуту. Це дозволило делегації СУСОН-у та делегаціям інших народів ратифікувати новий статут та приступити до ЦЕСО на правах зазначеного члена.

До ексекютиви ЦЕСО явилось по одному представникові з кожної національної делегації, а з її складу вибрано чотирох членів Управи: Обоярського президента ЦЕСО перебран туркестанець А. Бердемурат, якого заступником вибрано представника білоруських студентів, секретарем - естонця, скарбником - болгарина. Помімо загального багаторазового обговорення, українці не погодилися дати свого представника до Управи, відсилаючи тільки одного представника до ексекютиви ЦЕСО та одного до Контрольної Комісії. /М. Богатик та Г. Васильович/.

Згідно з директивами Управи СУСОН-у, українська делегація своєю працею вплинула на успішний вислід праць цілого Конгресу. Забираючи голос в усіх справах, українська делегація здобула собі належне призначення у делегації поодиноких народів, як чинник, що, не керуючись особистими амбіціями впродовж цілого Конгресу, бажаючі надати йому відповідний академічний рівень. Якого дуже часто так бракувало, та довести до успішного закінчення.

Генеральний З'їзд ЦЕСО прийняв СУСОН в члени з правом рішального голосу та узяв його за центральну репрезентацію українського студентства. Статут відповідно змінено /згідно з бажанням української делегації/, а компетенції ЦЕСО обмежено тільки до координації праці на міжнародному студентському відтинку. Хоч і не все вдалось перекласти в життя, однак цей виступ українського організованого студентства на зовнішньому відтинку треба вважати за черговий успіх.

З В І Т

З ДІЯЛЬНОСТІ ДОПОМОГОВОЇ РЕФЕРЕНТУРИ СУСОН-у.

/За час від 1. I. до 31. VIII. 1951/

Референтура Суспільної Опіки СУСОН-у одержала дня 25. червня ц. р. такий Звіт з допомогової акції в Америці для українського студентства з Німеччини від п. Леопольда Храпливої.

"СЕНТ-ЛЕО, МІССУРІ:

1. Відділ Союзу Українок Америки ч. 32 взяв в опіку хворих на ТБЦ студентів в Амбергу п. С. М., І. М., П. М. їм вислано по два пакунки з харчами, кожний вартості біля 5 доларів.
2. П. Тома Шнїтц взяв в опіку п. Б. Л. /Амберг/ Вислано пакунок вартості б. 5 д.
3. Д-р Микола Кізем взяв в опіку п. Б. В. /Амберг/ Вислано пакунок вартості б. 5 д.
4. П. Анна Лотоцька взяла в опіку п. Б. І. /Амберг/ Вислано пакунок вартості б. 10 д.
5. П. Софія Арміч взяла під опіку п. І. Т. /Амберг/ Вислано пакунок вартості б. 5 д.
6. П. Щупляк Василь взяв під опіку п. М. Т. /Амберг/ Вислано один пакунок.
7. П. Анастасія Криза взяла в опіку п. М. П. /Амберг/ Вислід ще не відомий.
8. П. Іван Стефанишин взяв в опіку п. Я. К. /Амберг/ Вислід досі невідомий.
9. П. Євгенія Храплива взяла під опіку п. Л. Ж. /Амберг/ Вислано харчовий пакунок та 5 д. Панна Л. Ж. просила надалі тільки пере-

писуватись з нею, бо матеріально забезпечення має від рідні з Америки.

МЕДІЗОН, ДЖІНСОН.

10. Всесвіт. с. Дашо взяв в опіку п. І. М. /Амберг/ Вислід досі не відомий.
11. На означеному зібрано 26 д. 40 ц. та переслано прямо на адресу СУСОН-у. Адреса, на яку слід звертатися до всіх опікунів із Ст. Льюїс та Медізон є наступна:
М-р. Богдан Данилевич, 2616 Небраска Аве, Сент Льюїс 18, Мо.
НЮ-Йорк.

12. П. Ольга Соневилья взяла в опіку п. І. В. /Амберг/ Вислано два пакунки.
13. П. Зенон Пастернак взяв в опіку П. М. П. /Амберг/ Вислано пакунки.
14. П. Чикалик взяв в опіку п. Л. К. /УСГ-Мюнхен/ Вислано пакунки.
15. П. Ольга Целевич взяла в опіку п. М. /УСГ-Мюнхен/ Вислано пакунки.
16. П. Віра Ганкевич взяла в опіку п. М. П. /Амберг/ Вислано пакунки.
17. Збірка на Паску для хворих студентів: Курінз УСР-ок "Лісові Мавки" - 5 д., п. Оксана Сіак - 5 д., Курінз Мачок з Філіа дел'фіні - 5 д., Тереса Шарко - 5 д., п. Євгенія Храплива - 5 д., Ресом 25 доларів, яких переслано на адресу допомогового референта СУСОН-у п. В. Гайдука.

Спільна адреса Нью-Йорку: Леся Храплива 388, Е. 10 Стр. 4 РЕ Апт. Нью-Йорк.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО.

Займається пластунок п. Одарка Городецька. Поодинокі опікуни невідомі, але є вістки, що дістали там патронів: п. Ю. К. /УСГ-Ганновер/, п. І. Г. /УСГ-Ганновер/, п. П. П. /Регаб. Сентер Вартемберг/ п. А. Б. /Вартемберг/ та п. П. Г. /УСГ-Гайделсберг/
Адреса: О. Городецька, 2108 В. 11 Стр, Клівленд 13, Огайо.

ЛОРРАЙН, ОГАЙО.

Займається пл. сен. Крій Федорович. Пластова група Лорейн вислала листів до 5 д. таким студентам: п. З. Ш. /УСГ-Гайделсберг, ТБЦ/, п. М. К. /Санаторія Гамбург, ТБЦ/, І. П. /УСГ-Мюнхен, ТБЦ/.
Адреса: Крій Федорович ц/о Б. Ковч, 2533 Е. 31 Стр. Лоррайн, Огайо.

Дальші адреси порозсилали ще до інших місць, але відповіді досі не має. В "Жіночому Світі" - жіночому журналі Канади за травень 1951 появилася заклики "До наших Матерів" в справі допомогти нашим студентам.

Леся Храплива

Акцію патронажів на терені США та Канади започатковано прикінці лютого висилкою спільних списків, виготовлених УСГ-Мюнхен, на яких було подано всіх хворих студентів на ТБЦ, як також частину здорових студентів. Ці списки передано до Пластових Осередків Нью-Йорку, Ст. Льюїс та Рочестеру. Треба було аж кількох місяців, щоб збудити зацікавленість цією справою достатніх кіл. Завдяки п. Лілі Храпливій, яка тоді перебувала в Ст. Льюїс, тамтешній список попав на сприятливий ґрунт, як видно із звіту. Нью-Йоркський список "застряг" через нерішучість тамтешнього пластового проводу, але з приїздом до Нью-Йорку п. Л. Храпливої ситуація покращалася. Знайшовся цілий ряд опікунів, головню для хворих. Навіть для активно студіюючих почалися зголошуватись патрони. Незвідома доля стрінутого списку, висланий до Рочестеру. Пластунка п. Ліда Городецька щиро зайнялася ділом і по сьогодні присвятила цьому багато часу та жертвенності. По сьогоднішній день осередок Рочестер не відповів на жодне наше письмо, а тільки обмежився до переказувань та зазначень п. Л. Городецькою.

Всіх опіній вислано вже для 70 студентів, з тому числі для 33-ох хворих та 37 активно студіюючих із УСГ-Громад Мюнхен, Ерланген,

Гайдельберг, Геттінген, Бонн та Ганновер. Спікунів мають вже 19 хворих і 7 здорових студентів. Можливім є, що ці числа сьогодні багато вищі, бо вістки про це часто приходять до референтури багаторо пізніше, ніж сама поміч.

Крім патронів, переведено в деяких місцях Америки одноразові збірки з ініціативи самих платунів:

24. II. 51 від о. Ст. Глодецького одержано 25 д /132,50 ДМ/	
1 ці гроші розділено:	
1. для хворих в Гавтіngu /10 осіб/	30,-- ДМ
2. для хворих в Амбергу /13 осіб/	40,-- ДМ
3. Для родини хворого п. Ш. /Гайдельберг/	25,-- ДМ
4. Для родини хворого п. Т. /Геттінген/	25,-- ДМ
5. Для родини хворого п. М. /Ерліngen/	10,-- ДМ
6. на оплату листів та порто	2,50 ДМ
Разом	132,50 ДМ

Квітень, Збірка із свяченого від п. Л. Храпливої	26 д.
1. Для хворих Гавтіngu	100,-- ДМ
2. На потреби сусп. референтури	18,-- ДМ
3. Для хворого п. М. Г. /на улькус/	

Пожертви на Великодні подарки для хворих:

1. о. С. Городецький /Флінт/	20 д. 104 М
2. Курень Ч. Крилатих /Штогрин/	20 д. 104 М
3. п. Л. Храплива /НЮ-Йорк/	25 д. 128 М
Разом	65 д. 336 М

Ці гроші зужито:

1. На всі видатки зв'язані з "гасками" -	292,53 М
2. осталося на поштові потреби референт.	43,47 М
Разом	336,00 М

Пакунки виготовлено для 44 осіб загальною вагою 6. 104 кг. До сьогодні охоплені допомогою для студентства в Німеччині такі місцевості: Ст. Люїс, Рочестер, Нью-Йорк, Медісон, Клівленд, Лорейн, Дітройт, Філадельфія, Мінеаполіс та Торонто /Канада/.

Найбільше вкладу в допомогу студентству дали досі пластуни, а власливо пластуни. Між патронами найбільше число жіноцтва, членів різних жіночих товариств. В загальному патрони є люди старшого віку / за винятком пластунів/, працюють фізично, а часто й дуже мало заробляють, як також мають родини. В всі надії, що також церковні круги, окремі парохії та церкви цілком включаться незадовго активно в акцію. Також є можливість, що такі ідеологічні студентські товариства як ТУСМ та Зарево, чи інші погодяться давати допомогу виключно для своїх членів в Німеччині від своїх осередків в США.

Слід згадати, що ведення акції вимагає багато "офіційшин" та "бюрократії". Нпр. на кожного потребуемого висилається до США опінії від УСР, КоДУС-у та СУСОН-у, а також ще й пояснює письмо до співпрацівника. Після одержання патрона висилається також подяку. Все це висилається повітряною поштою, що дуже збільшує кошти. Про потреби, які виникають із зростом акції, можна б зорієнтуватися з таких даних про переписку референтури суспільної опіки: одержано листів 102, вислано 170. Всіх вихідних посилок було 210. Але на цьому не кінець, бо правильне розвинення та ведення акції заставляє тепер вести переписку з кожним студентом зокрема, з кожним патроном, а також з усіма УСР, Президією СУСОН-у, КоДУС-ом та другим інституціями. Це потягає за собою великі кошти.

В серпні ц. р. вплинули такі одноразові грошові допомоги, які розподілено слідуючим:

1. Від Куреня Ч. Крилатих ім. С. Коновальця 40 М хворим Амбергу

2. Від кур. Ч. Крил. ім. Є. Коновальця для п. Г.	44 М
3. " " " " " п. З. В.	56 М
4. " " " " " на потреби Упр	40 М
5. " " " " " хвор. Гавтіну	50 М
6. Від Гуртка УСП-ів "Гайдамаки"	хвор. Гавтіну 23 М
	Разом 258 М

Курінь Чота Крилатих перебирає сталу опіку над хворим п. П. Г. та здоровим студентом п. З. В.

Володимир Гайдук
/Референт сусп-опіки/

З В Е Р Н Е Н Н Я РЕФЕРЕНТА СУСП.-ОПІКИ СУСОН-у ДО УКР. СТУДЕНТСТВА В НІМ. ЧИНІ.

Дорогі друзі!

Всім нам, що залишилися в Німеччині кожний день проходить в великих труднощах, перешкодах, недостатках, що неодного вже довело, як поверх 30 наших друзів, до тяжкого захворюння. Але ми майже всі стоїмо перед кінцем нашого студійного змагання і мало хто резигнує із цієї останньої шанси. Неодин з нас при тому рішив покладатися тільки на власні сили /бо іншого виходу не було/ і тому часто вже при іспиті, чи аж після нього з жалом і жахом ствердів, що недуга його таки вже зломилась. Наші допомогні інституції так зубожіли, що ніяк не в силі дати таке нпр. забезпечення, як це мають студенти державних народів, чи хочби такі еміграційні круги, як польські, балтійські, російські та інші, своїм майбутнім керівним кадрам. Сьогодні наша студійна політика - це лише план і побажання та деякі початкові спроби, а не послідовно і центрально ведене діло. Не лише сама допомогова "діланочка" ростучих кадрів, а все наше наукове життя є в поважній загрозі розкладу, замість розкладу. На чужинну допомогу не можна покладати своїх надій. Лише одиниці нею користуються. А передумовою нашого студіювання сьогодні в найбільшій мірі є такі матеріальні забезпечення, бо всі інші чинники для цього маємо. Тому не було й не є фікцією, чи не реальним поціненням в ад і я таки на у к р а ї н с ь к е багатотисячне суспільство. Його матеріальні спроможності постійно зростають. Лише величезна більшість не знає куди саме треба дати того гроша, або й не хоче того знати. Однак, я особисто надіюсь, що скоро буде і в цьому напрямі зміна. Треба лише тасу, а також і наших старань в тому напрямі. Вважаю, що такі кожний поодинокий студент в Німеччині потребує допомоги, а не лише одиниці. І допомоги не лише під час семестру, а постійної, також в часі ферій. КоДУС цього не міг дати mimo всіх старань. Кількалітнє намагання КоДУС-у опертя найпильніших студентів на допомозі сталих патронів в США mimo обіцянок цього не реалізувалися. Аж останніми місяцями при допомозі Пласту ці "леди" проломлено. Вірно, що це лише початки. Тому нікому не слід знеохочуватися покищо малими вислідами цієї акції. І незалежно від того, чи хтось вже патрона має, чи може навіть і не бажає мати, але всі ми повинні сприяти зі всіх сил зміцненні акції патронатів.

Ніхто не заперечить, що першенство на такий вид допомоги має в першу чергу наші хворі друзі, а далі найпильніші, найубогіші та ті, що вже кінчають студії. Та я вірю, що такі в с і без винятку могли б мати на це право, при передумові п и л ь н о с т и в науці. Тому це залежить від кожного з нас.

В с і х х в о р и х друзів прошу не зневірюватися й не нарікати на малу допомогу чи "нещирість" патронів. Нещирих патронів не має, хочби ця допомога була й найменша, чи тільки одноразова. Все те люди ці здобувають годинами, чи днями праці. Нещирість можна б

скорше закидати тим, що взагалі нічим і нікому не допомагають і не відгукуються на ніякі заклики. Та й це було б несправедливо, бо найбільше треба викликати та створити. До людей треба звертатися і представляти правдивий реальний стан і потреби. Неуспіх всяких таких акцій лежить не в суспільстві, а в невідповідності організаторів, а їхній безплановості і непослідовності / в тому і мене, як референта, бо далеко не виконув того, що можна б зробити/. Я таки вірю, що всі хворі друзі незадовго подумаютъ.

В с і х а к т и в н о студійокитих пролу і потреби звертатися до СУСОН-у через свою УСР. Ті, що мають і багатьма мати патроні, хай стараться обов'язково про безрозсередній зв'язок з СУСОН-ом, як із патроном. А всі спільно стараймося про вдержання на висоті студентської оцінки.

Серпень, 1951 р.

В. Гайдук
/реф. сусп. опіки/

В рамках допомогової акції для українського студентства в Німеччині в американській пресі появилася дві статті п. Лесі Храпливої, які поміщуємо в цілості.

Д О Н А Ш И Х М А Т Е Р Т Ї В /"Жіночий Світ", Р. II, Ч. 5/17/, травень 51/

Кожний знає, що найкраще в світі - це мати із своїм дитятком на руках. Вже старинні народи, багато, багато до народження Христа вірили, що на початку світа була якась Велика Мати, що від неї походить усе життя на землі. Кожна п'ягачська релігія розказувала про чимусь святу матір, та вже найкраще зрозуміло її наша - християнська віра - в особі Діви Марії Матері Божої.

Тай особливо в нашому українському народі мати була завжди в великій пошані. Не даром же славні козаки називали й Україну: Мати наша - милая Отчизна". Не даром і Шевченко писав, що

"На світі кращого не має

Як тая мати молодая

З малим дитятком своїм"...

І не даром так прекрасно списує наша письменниця Катря Гриневичева відвадини в сина в війську. Вона прийшла до с в о г о сина, а тут всі його товариші зібрались кругом неї. Кожний хоче розказувати їй про свої клопоти, кожний хоче пожалуватись на тверду воляцьку долю. І вона слухає всіх і потішає всіх. А коли вона відійшла, кожний відгукує, що тут була мати...

Із цього образочка бачимо, що добра мати не лише любить та дбає про свою дитину. Добра мати має досить місця в своєму серці, щоб вмістити туди не лише своїх дітей, а й усіх людей, що кругом неї - і цілий світ. Бо сама вона перстерпіла так багато для всіх дітей, то ж не може проходити байдуже попри терпіння інших; інших матерей чи інших дітей. Бо в кожній матері бачить вона свою подругу, що зазнала стільки мук та горя, та стільки ж радощів, що й вона сама, а може ще більше?... І про когнну чужу дитину, чи малу чи може вже велику вона так добре знає, що якась мати журилася, чи турбовалася про неї. Що чиюсь матерні молитви неслися за неї до Всевишнього, що чиєсь серце може ще й сьогодні тремтить за її долю.

І тому справді добра мати - ніколи не може прийти байдуже попри тих, що терплять, що потребують її допомоги. Кожного вона мусить потішити та розрадити, кожному допомогти. Тому, що вона - мати.

І саме тому, коли нам приходиться просити про допомогу, ми в першу чергу звертаємось до Вас, українські Матері! Бо знаємо, що серця Ваші повні любови та що вмієте та хочете давати її тим, що потребують.

Як знаєте, багато наших молодих людей через війну потратило своїх батьків. Одних батьків вивезли більшовики в далекий безпросвітній Сибір чи Казахстан, інших відтягли від дітей воєнні фронти: та майже непроходима залізна занавіса, ще інші погинули підчас жахливих бомбових атак. Залишилось так багато молодих людей без батьків та без засобів до життя - по цей бік більшовицьких кордонів в Німеччині та Австрії. І ці діти - хоч і залишені самі собі - не забули великої правди, що людина без знання нічого не вдіє. І кинули вони здобувати те знання. Табори УНРРА та ІРО на якийсь час давали їм змогу прожити. Жити можна було в таборах безплатно, а скромні пайки їжі так часто треба було ще міняти за потрібні до науки книжки чи гроші, щоб заплатити студії. І так з важким трудом та посвятою багато із цих молодих людей покінчило середні школи та університети й переїхало за море вже готовими фахівцями. Та багато залишилося ще в Німеччині, щоб закінчити свої студії.

Знаєте, що тут в Канаді дуже важко закінчити студії, що розпочати в Європі. Отже, хто хотів їх покінчити, мусів залишитися там де їх починав. І таких було багато. Та обставини в Німеччині ставали по-раз-то важчі. ІРО зліквідувало майже всі свої табори і за хату треба теж платити. Харчі та одяг треба теж собі купити за власні гроші. А заробити ніде не можна, бо німці мають доволі своїх безробітних та їм у першу чергу дають гроші. Допомоги КоДУС-у та ЗУАДК-у далеко не вистачають, щоб забезпечити всіх.

В таких важких обставинах проживає біля 300 наших студентів в Німеччині. Їх запал до науки - їх бажання стати корисними громадянами українського народу - казали їм не звертати уваги ні на холод ні на голод. Та час минає і голод та холод починають по-раз-то більше підравати їх молоде здоров'я. Понад 50 із цих студентів має вже сьогодні туберкульозу. А лікувати їм - нізачо...

Погляньте Матері! Ваші діти добре одягнені, нагодовані та веселі, вони можуть вчитися в спокої та без журби. Та що найважливіше - мають матері, що в кожную важку хвилину стануть опорою та дорадницями своїм дітям...

Гляньте Матері! А там так безустанно, так жакливо гасне життя молодих людей, тих, що мають бути квітом та майбутніми провідниками нашого народу!

У своїй недолі - у своєму важкому зматанні - вони залишені самі собі і нема навіть кому спитати їх: "Що в тебе болять, мій синку?" Бо матері їх запроторені в сибірських тайгах чи казахстанських степах, чи на своїй таки землі, в неволі, по тюрмах та колгоспах, чи поховані під руїнами чужих міст... Хіба не кралялося їх материнське серце, якби побачило своїх дітей - свою надію - в такому важкому горю?

Гляньте Матері! І так легко Ви, як раз Ви можете цьому горю зарадити! Бо редакція "Мночого Світу" має в себе адреси тих студентів, що найбільше потребують Вашої помочі. Напишіть до редакції щоб і Вам одну таку адресу прислали та зацікавітьесь цим студентом. Посилайте йому харчі, одяг чи гроші, але стаю, що місяця. Та не забувайте додати до посилки ще й добре слово - ще й щиро, справді материнського листа. Коли не під силу це одній - то візьміть дві-три чи більше разом - одного студента та по черзі посилайте йому пакунки. І може цим не лиш врятуєте його життя, а ще й допоможете докінчити йому студії та своїм знанням ще помагати другим та нашім безталанній Україні!

Ми знаємо, Матері, що ні одна із Вас не має забагато добра, що кожний цент - це Ваша важка, кривава праця. Але хіба ж не варто

жертвувати цим, хіба не варто собі відмовити чогось навіть, щоб лиш вдячно глянула на Вас очі чийогось сина, та щоб якась мати благословила Вас високою, втомленою рукою. десь із степів Казахстану, чи зі снігів Сибіру...

С Л О В О "І С К Р И" ДО СТАРШИХ ПЛАСТУНОК
/Видатень Ст. Пластунки "Іскра Сокильської Ватри" Ч.4/

Дорогі Подруги!

Чи знаєте Ви, як дуже, дуже я радію, що знов можу вирушити в мандрівку довкруги світу, до кожної із Вас! Ви певно, в дитячі роки мріяли кораз про мандрівку довкруги світу - читаючи Жюль Верна, а ось, бачите, в мене вона стала дійсністю... Бо мандрую собі по усіх устандах, де лиш б'ється щире старпо-пластунівське серце, заглядаю в кожне вікноце. Мандрівку я дуже люблю - на те ж я із Сокола, а це до того знаю, що де не зустріну Вас, всюди побачу Вас при праці, при громадському ділі - і буду радіти разом з Вами - Вашими змаганнями та Вашими успіхами.

І в пій мойй мандрівці зайшла я до наших подруг та друзів у Німеччині. Бачила їх похлених над книжками, бачила в їх очах одно велике бажання: здобути якнайбільше знання, покінчити студії, стати повноправними громадянами. Та на жаль на лиш те бачила. Бо мій пластовий зір не міг не зауважити цього, що вється вони не в теплих вигідних кімнатах, а по холодних та некривитних віддахах, що не має в них так часто й чим запалити, щоб хоч трохи розігріти заокостенілі пальці, що не раз не два вони мусять промяти весь день одним маленьким куском хліба, що одежа в них така вже дуже-дуже старенька, та що купили нової нізащо.

Та думаю, що Вам і розказувати багато не треба. Хіба ж так багато із Вас самі не пережили цих студентських гірзидів? Та мушу сказати Вам всім, що вже покинули Європу, що положення Ваших подруг та друзів в Німеччині куди гірше та білше безнадіжне, як було за Ваших часів.

Та ще найгірше, що на неодному втомленому обличчі я бачила нездорові румянці, в неодній холодній кімнаті чула, як сухий капелъ так часто перекиз задуману тишу... Я знала, Подруги, що це значить. Ви розумієте мене напевно. Я справді каменіла з жаху!

Та я не попала в розгук, о ні! На те ж я із Сокола!

Бо найгірше лихо тоді, коли нема і нього виходу. А тут, хоч яке воно страчне, але вихід є, і то розв'язка тієї справи лежить в наших таки руках!

Згадала я Вас усіх, Подруги, розкинутих по всьому круглому світі. І згадала, що у Вас добре діло - не пуста вигадка, не важкий, наложений обов'язок, а те, без чого життя тратить всю вартість та красу, що кожну нагоду до доброго діла витає, як ожданого милого гостя.

І задумала я звернутися до Вас, дорогі Подруги, на всіх суходолах, що ласкотили за бідну Європу: допоможіть своїм друзям!

Я не хочу наводити великих та глибоких аргументів, хоч м я їх немало! Та я певна, що їх Вам не треба, бо Ваші серця завжди Вам самі найправильніший шлях.

Тому хочу тільки конкретно порадитися з Вами - як це найкраще перевести. Думка моя така, щоб кожна із нас взяла під свою опіку студентку чи студента та помісяця їй посилала посилки з харчом, одягом, або ще радше просто гроші. Та не лиш про гроші тут іде. Тільки й доброго серця і щирх дружніх листів, що дають їм переконання, що на широкому холодному світі є така хтось, хто думає про них, що хоче їм, хочби лиш в міру своїх скромних можливостей, допомогти.

А це ж значить так багато! Одно тепле, шире слово може підняти дину із дна зневіри, може дати нову енергію до життя. Це вже й тверджують листи тих кількох, що досі їм вдалося забезпечити допомогу.

Коли ж одній таке завдання не під силу, може взятися за це Вас кілька, навіть ціла стежа чи Гурток. Адреси цих студентів найбільше потребують допомоги, має в себе наша референтка Натака Білозор. Туди й звертайтеся по них.

Я знаю, Подруги, що може не кожна з Вас може так легко видати важко запрацьований гріш, що напевно і з Вас кожна не може мати всього, що хотілося б мати. Але ж держімося давніх добрих пластових засад, що найважливіше в житті не гріш, а вдовolenня, що сповнилося обов'язок. Що солодке відмовити собі чогось для якоїсь дорогої цілі - як сповнити своє бажання. Тому раджу не лякайтеся навіть особистої маленької жертви, бо вона допоможе повірити Вам у свої сили, а нашому громадянству дасть ще одного фахівця, що зуміє гідно заступити перед світом.

А вже й не говорю, Подруги, що відчуватиме тоді Ваше серце, що викохав у промінні Сокильської Ватри - одного лиш бажав:

-Де тільки можна, розсвітити світло та тепло,

-Щедрістю та погодою свого духа - просвічувати темні шляхи, що ними судилося іти нашої еміграції...

С К О Б І

Важа Іскра

ВИТЯГ ЗІ СУДОВОГО РЕЄСТРУ

Geschäftsstelle
des Amtsgerichts
- 19 V R 905 -

Bonn, den 17. 5. 51.

In das Vereinsregister wurde heute bei dem Vereinsbund der Ukrainischen Studentenvereine Deutschlands Bonn eingetragen:

Sp. 1: "I"

Sp. 2: "Bund der Ukrainischen Studentenvereine Deutschlands Bonn"

Sp. 3: "Die Satzung ist am 24. 12. 1949 errichtet.

Der Vorsitzende, und auf Anweisung desselben der stellvertretende Vorsitzende, ist Vorstand im Sinne des § 26 BGB."

Sp. 4: "Dr. Waskowycz Hryhorij, München, Vorsitzender Diplom-Volkswirt Bohdan Haluschka, Bad Godesberg stellvertretender Vorsitzender."

Nachricht an:

Justizangestellter

a/ Vorstand

b/ Finanzamt Bonn

c/ Postamt Bonn - Firmenstelle.

- 19 V R 905 -

Die Prinzipien unserer freiheitlichen demokratischen
Grundordnung

Der Wille der Gemeinschaft und ihre Kraft, diesen Willen zu verwirklichen, sind zwei Grundpfeiler einer demokratischen Grundordnung. Daraus resultiert zuerst das Prinzip der Willensäußerung eines jeden Gliedes der Gemeinschaft, mit dem Ziel, den herrschenden Willen der ganzen Gemeinschaft herauszustellen.

Weil der, auf die dargestellte Art gebildete Wille der Gemeinschaft (also der Wille der Mehrheit) nicht gleichbleibend ist, muß ferner die Möglichkeit einer ständigen Willensbildung, sowie die Gelegenheit der Manifestation dieser Willensbildung gegeben werden. (Beispiel: römische Demokratie). Des Weiteren ist es unerläßlich, daß die Gemeinschaft über die Kraft verfügt, den Willen der Mehrheit verwirklichen zu können.

Die Voraussetzung für das Wirksamwerden der genannten Prinzipien ist das Vorhandensein einer Rechtsordnung, und diese Rechtsordnung muß eben die Aufgabe erfüllen, die Beziehungen der Individuen, als Mitglieder einer Gemeinschaft, untereinander, sowie die Beziehungen eines Individuums zu der Gemeinschaft in diesem Aspekt zu regeln.

Wird den soeben formulierten Prinzipien genau Rechnung getragen, so ergibt sich daraus eine demokratische Grundordnung der betreffenden Gesellschaft.

Eine entscheidende Tatsache muß dabei beachtet werden, daß der Mehrheitswille der Gemeinschaft nur für die ganze Gemeinschaft als solche bindend ist, und auch die ganze Gemeinschaft ihre Kraft zur Verfügung stellen muß, um diesen Willen äußern und durchsetzen zu können. Dem Individuum muß aber unbedingt die Freiheit verbleiben, seinen eigenen Willen, wenn dieser dem Willen der Gemeinschaft, oder dem Willen eines beliebigen Individuums dieser Gemeinschaft im Rahmen der Rechtsordnung nicht entgegengestellt ist, verwirklichen zu können.

Wenn die Gesamtheit der hier aufgezählten Grundsätze, innerhalb einer Gesellschaft voll und ohne Vorbehalt eingehalten wird, haben wir mit einer freiheitlichen demokratischen Grundordnung zu tun.

Leider ist eine solche Konstruktion in reiner Form nirgends mehr vorzufinden, sodaß man nur über eine größere oder kleinere Annäherung an eine freiheitliche demokratische Grundordnung sprechen kann. Die deutsche Bundesrepublik ist bei den Bestrebungen, eine bestmögliche Annäherung an die dargestellte Grundordnung nicht führend, doch sie hat eine ganze Reihe der Staaten hinter sich.

- V R 905 -

Ueber die Schranken der Freiheit einer verantwortungsbewußten Presse in der Demokratie

Die Aufgabe der Presse ist, Informationen zum Zwecke der Meinungsbildung zu sammeln und diese in Schrift und Bild zu verbreiten. Diese Aufgabe kann in einer demokratischen Gemeinschaft an die Presse herangetragen, weil somit die Presse ihre Rolle bei der Verwirklichung der demokratischen Prinzipien eines Kollektivums spielen soll.

Durch die Verbreitung von Informationen wird also eine Transparenz über die Geschehnisse (das Kollektivum betreffend) hergestellt, und somit die notwendige Voraussetzung für die Bildung der öffentlichen Meinung geschaffen. Die öffentliche Meinung

ist aber schon eine Reaktion auf die empfangene Informationen, also bereits eine indirekte Verkündung des Willens der Gemeinschaft. Diesen Zusammenhang muß man sich vor Augen halten, um zu sehen, welche Gefahr hier zum Aufklotzen einer Meinung dem Kollektivum durch die Presse, gegeben ist. Denn, bekannt ist die Tatsache, daß ein Volk als Kollektivum viele Merkmale einer Masse aufweist.

Um diese Möglichkeit der Sprengung der demokratischen Prinzipien durch eine tendenziöse Beeinflussung der öffentlichen Meinung auszuschalten, muß, namens der Demokratie, eine verantwortungsbewußte Presse in der Demokratie hinter bestimmte Schranken verwiesen werden. Wenn einerseits die Freiheit einer wahren Informationsübermittlung voll und ganz gesichert werden muß, so darf diese Konzession auf der anderen Seite nicht als ein Freibrief für solche Darstellung dieser Informationen sein, welche die Möglichkeit einer freien Meinungsbildung beim Leser beeinträchtigen oder gar ihn diese wegnehmen.

Moral, Ethik und Takt sind die natürlichen Schranken, die notfalls durch gesetzliche Bestimmungen ersetzt werden müssen.

--- T9 V.R 905 -

Das Pro und Contra des Verhältnis- und des Mehrheitsrechtes

Das Wahlrecht als solches resultiert aus den demokratischen Grundprinzipien, daher müssen auch die Arten und Formen der Ausübung dieses Rechts mit den genannten Grundprinzipien kompatibel sein.

Das Verhältniswahlrecht als eine Form des Wahlrechts gibt auch der Minderheit eine Gelegenheit zum Zuge zu kommen, und zwar in dem Maße, wie das Größenverhältnis zwischen der Minderheit und der Mehrheit ist. Somit hat die gesamte Gesellschaft (also sämtliche Mitglieder einer Gruppe, einer Organisation, oder eines Volkes u. s. w.) die Möglichkeit einer freien Willensäußerung durch ihre Vertreter, was ja auch im Sinne einer Demokratie ist. Des Weiteren in der heutigen Zeit der zunehmender Erstarrung von Formen des öffentlichen Lebens, wodurch die Individuen zum Untertauchen verurteilt sind, und nur politische Parteien eine Möglichkeit der maßgebenden Beeinflussung der Geschehnisse innerhalb eines Kollektivums haben, ist es notwendig, diesem Mittlor zwischen Individuum und Staat - was nun die Aufgabe einer jeden politischen Partei ist - eine entsprechende Legitimation zu gewähren. Dies ist nun mittels des Verhältniswahlrechtes zu erreichen, und infolgedessen muß hier diese Form des Wahlrechtes als zweckadäquat anerkannt werden.

Andererseits muß hervorgehoben werden, daß hier das Prinzip der Unterordnung der Minderheit unter der Mehrheit erst auf einem Umwege über die Verhältniswahl zu einer übergeordneter Kammer verwirklicht werden kann. Dieser Weg birgt aber die Gefahren einer Entstellung des Ursprünglichen Willens der Wähler in sich (menschliche Schwächen derselben), was sich dann als eine Negation des zugrundeliegenden Mehrheitsprinzips auswirken kann.

Ferner ist beim Verhältniswahlrecht eine andere negative Möglichkeit gegeben, nämlich bei einer zu großen Anzahl der Wahlkandidaten eine Streuung der abgegebenen Stimmen erfolgen kann. Im Enderfolg sind dabei die Kandidaten, welche die meisten Stimmen

орhalten haben, doch von der relativen Mehrheit gewählt worden.

Um diese Gefahren der Verfälschung des Willens eines Kollektivums aus dem Wege zu räumen ist dafür das Mehrheitswahlrecht geeignet. (Zur Illustration: Plebiszit, Vollversammlung einer Organisation u. s. w.). Der Nachteil des Mehrheitswahlrechtes ist seine Umständlichkeit wie gewisse Primitivität. Daher seine beschränkte und bedingte Anwendbarkeit.

ДІЛОВА КОРЕСПОНДЕНЦІЯ ДО ПРЕЗИДІЇ СУСОН-У

Комісія Допомоги Українському Студентству /КоДУС/
Ч. 3072/51

Сарсель, дня 19. VII. 51.

До
Хвальної Управи СУСОН-у
Мюнхен

Справа: Стипендії та Студії в Бельгії.

Високоповажані Панове!

Спільно з тим пересилаємо Вам для Вашого відома і використання копію листа нашого в повій справі до ЦЕСУС-у і прохаємо поробити на терені Вашого діяння всі можливі заходи для підшукання відповідних кандидатів та надіслати нам по змозі якнайскоріше їхні, Вама заспініювані прохання. Справу прохаємо вважати дуже пильною.

Залишаємося з належною пошаною до Вас за КоДУС
Секретар Голова

П О В І Д О М Л Е Н Н Я про створення УСГромади в Авгсбурзі.

Протокол Основуючих Зборів Української Студентської Громади.

В неділю, 13. 5. 51 відбулися Основуючі Збори Студентської Громади в Авгсбурзі. Присутні: 7 осіб /С. Боженко, З. Баб'як, Я. Федун, Ю. Мапик, В. М'ялковський, П. Павліченко, Б. Певний/

Збори відкрив в імені Ініціативного Комітету п. Ю. Мапик. В коротких словах накреслив він потребу організації Студ. Громади та зазначив присутніх із статутом СУСОН-у. Після короткої дискусії всі присутні погодилися створити УСГ і притягнути до співпраці всіх студентів на терені Авгсбургу, які з різних причин не могли взяти участь на Зборах.

З черги приступлено до вибору Управи. В. М'ялковський в своєму слові сказав, що ми не можемо керуватись загально прийнятим правилом виборів, зоглядаю на малу кількість присутніх. Рішено вибрати лише Голову, Секретаря та одного члена Контрольної Комісії. На випадок коли б збільшилося число членів, Управу доповниться на звичайних сходинах. Більшість голосів вибрано на Голову п. Зенона Баб'яка, на секретаря одноголосно п. П. Павліченка. До Контрольної Комісії більшістю голосами п. В. М'ялковського.

В Дальшому приступлено до вибору делегата на З'їзд СУСОН-у. п. Боженко вніс пропозицію, щоб на З'їзд СУСОН-у вислати діючого голову п. Баб'яка. Більшістю голосами вибрано його на делегата.

Далі присутні заслухали обіжник про Надзвичайний З'їзд СУСОН-у та познайомилися з його програмою. На закінчення новообраний голова УСГ подякував всім членам за їх присутність та ділове переведення зборів.

Голова: Баб'як Зенон

Секретар: Павліченко П.